

**Проект «Розвиток інтегрованих соціальних служб
для вразливих сімей і дітей»**

вул. Десятинна, 14
01025, Київ, Україна
Тел.: +38 (044) 270 55 16, 279 52 53
E-mail: everychildtaxis@dksm.gov.ua
<http://www.everychild.org.ua>

Представництво Європейської Комісії в Україні

вул. Круглоуніверситетська, 10
01024, Київ, Україна
Тел.: +38 (044) 253 30 20
Факс: +38 (044) 253 45 47
<http://www.delukr.cec.eu.int>

Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді

вул. Б.Хмельницького, 51 Б
01030, Київ, Україна
Тел.: +38 (044) 234 45 85
Факс: +38 (044) 244 40 00
E-mail: post@dcssm.gov.ua
<http://www.dcssm.gov.ua>

Представництво благодійної організації

«Кожній дитині» в Україні
вул. Ластовського, 3, оф. 2
01011, Київ, Україна
Тел.: +38 (044) 537 22 94
Факс: +38 (044) 285 75 82
E-mail: info@everychild.kiev.ua
<http://www.everychild.org.ua>

Проект Європейського Союзу TACIS

РОЗВИТОК ІНТЕГРОВАНИХ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ ВРАЗЛИВИХ СІМЕЙ І ДІТЕЙ



ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ
ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ



ВИКОНАВЦІ ПРОЕКТУ

ПРОЕКТ ЄС ТАСІС «РОЗВИТОК ІНТЕГРОВАНИХ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ ВРАЗЛИВИХ СІМЕЙ І ДІТЕЙ»

Соціально-економічна криза в Україні, спричинена періодом трансформації економічної системи, призвела до катастрофічного погіршення життєвих умов громадян. Як наслідок цього поширилися негативні явища у суспільстві, збільшився тиск на сім'ї. Бідність та соціальний розлад суттєво знизили спроможність батьків опікуватися своїми дітьми.

Незважаючи на економічне зростання упродовж останнього часу, трансформування економіки України в ринкову мало драматичний загальний вплив на стандарти життя українських громадян. 14 років після здобуття незалежності в Україні все ще має місце високий рівень бідності, який щорічно зростає. Як свідчать дослідження, 27,8% українців (більше 13,7 млн.) живуть нижче офіційно визначеної межі бідності. Однак, за даними соціологічних опитувань, 83% українського населення відносять себе до «бідних». В Україні також спостерігається високий рівень нерівності серед населення у порівнянні доходів і рівня споживання, ця нерівність суттєво поглибилась протягом останніх років. Складні соціально-економічні умови призвели до значного зменшення кількості населення. За останні 10 років населення України зменшилось більше, ніж на 4,2 млн., рівень народжуваності знизився на 38,5%, рівень смертності підвищився на 26, 5%. Всі ці зміни, які відбулися в Україні в період трансформації, в більшості випадків негативно вплинули на широкий загал сімей і громад. Сучасна тенденція передачі все більшої кількості дітей в інституційні заклади опіки свідчить про існування кризи моралі і відповідальності. Відповідно до даних Державного комітету статистики України загальна кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки збільшується з року в рік.

Становлення незалежної України вимагає нових підходів до розвитку системи опіки та піклування на засадах гуманізму, де кожна дитина визнається особою і потребує індивідуального підходу до виховання, що не можливо забезпечити утримуючи дитину в інтернатному закладі, обмежуючи її участь у соціальних процесах, які відбуваються в реальній дійсності.

Досвід інших європейських країн, які вже відмовилися від інтернатної системи виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування свідчить, що запобігти негативним явищам та процесам в майбутньому можна лише шляхом посилення державної підтримки сімей з дітьми, через своєчасне виявлення дітей і сімей в кризі, надання їм комплексної, професійної соціальної допомоги, інвестування коштів в розвиток, соціалізацію дітей, які потребують особливої уваги.

ГОЛОВНА МЕТА ПРОЕКТУ — зменшити загальну кількість дітей, що виховуються в інтернатних закладах Київської області шляхом надання допомоги в розробці та запровадженні інтегрованих соціальних служб, здатних забезпечувати ефективну підтримку та соціальний супровід соціально-незахищених сімей з дітьми, які перебувають у кризі, складних життєвих обставинах.

Для досягнення головної мети проекту передбачається виконання низки завдань щодо:

- розвитку і впровадження інноваційних моделей інтегрованих соціальних служб у Київській області;
- розробки та адаптації спеціальних тренінгових програм для персоналу Міністерства у справах сім'ї, молоді і спорту, Державної соціальної служби для сім'ї дітей та молоді, їх структурних підрозділів в Київській області для підвищення потенціалу державних службовців у процесі стратегічного планування та впровадження нових соціальних послуг;
- підготовки змін та доповнень до законодавчих, нормативно-правових актів в сфері дитячої та сімейної політики, що відповідають Європейським стандартам.

Розвиток інтегрованих соціальних служб для вразливих сімей і дітей в рамках проекту ТАСІС планується здійснювати шляхом створення інтегрованих соціальних служб для вразливих сімей та дітей в структурі районних, міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в Київській області. Відповідно, елементи інтегрованих соціальних служб включатимуть:

- **Служби підтримки сім'ї**, які працюватимуть з метою запобігання руйнування сімей з дітьми та для захисту дітей.

- **Служби раннього втручання**, які працюватимуть з метою запобігання відмов батьків або матері від новонародженої дитини.

- **Служби супроводу сімейних форм опіки**, працюватимуть з метою підбору, підготовки та супроводу сімей, які беруть під опіку, піклування, усиновлення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, створюють прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу.

- **Служби реінтеграції дітей в сім'ю** готуватимуть дітей до повернення в сім'ю, а також членів родини до прийому дитини та супроводжуватимуть адаптацію дитини в родинне середовище.

- **Служби підтримки випускників закладів опіки** забезпечуватимуть соціалізацію молоді з числа вихованців інтернатних закладів, супровід та адаптацію до нових умов життя.

- **Служби супроводу дітей в конфлікті з законом** провадитимуть соціальний патронаж над дітьми схильними до правопорушень, малолітніми та неповнолітніми правопорушниками та злочинцями, супровід сімей в яких виховуються такі діти з метою реабілітації та попередження майбутніх негативних проявів.

В обраних експериментальних районах також буде відпрацьовано **механізм термінового реагування на факти жорстокого поводження з дітьми та порушення їх прав**, попередження влаштування дітей до інтернатних закладів.

В усіх 35 районних, міських центрах Київської області будуть створені:

- Служби підтримки сім'ї,
- Служби раннього втручання.

В 10 районних, міських центрах Київської області будуть створені:

- Служби підтримки сім'ї,
- Служби раннього втручання,
- Служби сімейних форм опіки.

В 3 районних, міських центрах буде повний спектр інтегрованих соціальних служб:

- Служби підтримки сім'ї,
- Служби раннього втручання,
- Служби сімейних форм опіки,
- Служби реінтеграції дітей-сиріт в сім'ю,
- Служби підтримки випускників закладів опіки,
- Служби супроводу дітей в конфлікті з законом.

Методологія відбору районів, міст для участі в проекті базувалася на принципах відкритості та прозорості і здійснювалась на конкурсних засадах. Відбір проводила спеціальна комісія, до складу якої ввійшли представники Державної соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді, консорціуму «Кожній дитині», Управління у справах сім'ї та молоді, служби у справах неповнолітніх Київської обласної державної адміністрації, обласного центру соціальних служб для сім'ї дітей та молоді. Список відібраних районів, міст в якості експериментальних регіонів для запровадження нових інтегрованих соціальних служб було затверджено на засіданні обласної координаційної ради з охорони дитинства.

Управління проектом здійснює Наглядова Рада проекту, до складу якої входять представники Міністерств і відомств, що дотичні до формування і реалізації політики у сфері сім'ї, дітей та молоді.

Проект «Розвиток інтегрованих соціальних служб для вразливих сімей і дітей» (реєстраційна картка Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції №1599 від 25 квітня 2005) здійснюється у відповідності до Указу Президента України «Про першочергові заходи щодо захисту дітей» № 1086/2005 від 11 липня 2005 року, Наказу Міністра України у справах молоді і спорту № 13 від 21 березня 2005 року) та Договору про співробітництво між партнерами: Представництвом благодійної організації «Кожній дитині», Державною соціальною службою для сім'ї, дітей та молоді та Київською обласною державною адміністрацією.

Беніфіціар проекту: Міністерство у справах сім'ї, молоді і спорту, Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді.

Пілотний регіон: Київська область.

Період реалізації: Квітень 2005 року — жовтень 2007 р.

Бюджет: 1 600 000 Євро.